

OCTAVIAN GOGA – 125 DE ANI DE LA NAȘTERE

“AUTOGRAFE PE APA UNUI RÂU”

- spectacol Acusticon cu public -

Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj împreună cu Studioul Regional de Radio Cluj au realizat o manifestare complexă dedicată aniversării a 125 de ani de la nașterea lui Octavian Goga, poet, publicist, autor dramatic, om politic și totodată „patronul spiritual” al bibliotecii noastre.

Manifestarea s-a desfășurat la *Casa Radio*, unde a fost pregătită o amplă expoziție omagială de fotografii, manuscrise, publicații și cărți din colecțiile bibliotecii. În după amiaza zilei de 23 martie 2006 s-a desfășurat spectacolul cu public: „Autografe pe apa unui râu”.

Manifestarea a cuprins cinci părți. Prima parte, intitulată „Vitrina cu lumină”, a adus în fața publicului câteva volume de carte: „*Octavian Goga, o viață, un destin*” al dr. Gheorghe I. Bodea, vol. I, apărut la Editura Limes din Cluj, Octavian Goga – „*Corespondența primită*”, vol. III, aceeași editură și volumul omagial „*Contribuții la o bibliografie Octavian Goga*”, realizat de Biblioteca Județeană „Octavian Goga” și Editura Casa Cărții de Știință Cluj. Volumele au fost prezentate de către acad. prof. univ. dr. Camil Mureșanu, dr. Gheorghe I. Bodea, Doina Popa, Mircea Petean și prof. univ. dr. Stelian Mândruț.

Partea a doua, intitulată „Colocviale pe insule de dialog”, a prilejuit discuții despre scriitorul complex Octavian Goga, moderate de dr. Gheorghe Bodea și susținute de către următorii oameni de cultură clujeni: Aurel Rău, Mircea Petean, Adrian Popescu, Ilie Rad și Florin Zaharescu.

Partea a treia, denumită „Din lunga timpului bătaie”, a cuprins versuri și sentimente în direct cu: Ilinca Tomoroveanu, Traian Stănescu și Cornel Răileanu, precum și echivalențe iberice ale poeziei lui Goga cu Ovidiu Mirel Rusu și Nazarica Moldovan.

A patra parte, „Interludica”, a spectacolului a aparținut unui alt registru, e vorba de Goga în ipostaze folk, coregrafice și cinematografice. Momentul a fost susținut de următorii artiști: mezzosoprana Ana Rusu acompaniată la pian de Iulia Suciuc, Florin Săsărman și Gabriela Bathori. Montajul cinematografic a fost realizat de Constantin Dumitrescu.

În finalul spectacolului au fost prezentate înregistrări din fonoteca de aur a Studioului Regional de Radio Cluj cu Octavian Goga și soția acestuia. Participanții au fost apoi invitați să viziteze expoziția de documente și fotografii din colecțiile speciale ale bibliotecii pregătită de către Anca Pervain și de fotografii clujean Emil Moritz. Toate aceste întâmplări au fost grupate sub genericul „Eternitatea la ea acasă”.

Gazda spectacolului a fost cunoscutul om de radio clujean Cornel Udrea.
Rândurile ce urmează cuprind fragmente din discursurile celor prezenți.

Cornel UDREA, redactor al Studioului Regional de Radio Cluj:

„Octavian Goga nu a fost doar poet ci și traducător și un mare publicist, autor dramatic, om politic deosebit, pe care unii s-au grăbit din comoditate, soră cu suficiența, la comandă, ori din necesitatea argumentelor pentru teorie sau teoreme străvezii, să-l catalogheze altceva și altfel decât a fost și a trăit sub presiunea timpului și a momentului pentru viața și istoria neamului românesc...”

FLORIN ZAHARESCU, director al Studioului Regional de Radio Cluj:

„...Există, spun eu, nu numai în limbajul gazetăresc, ci și în al criticii literare mai vechi, câteva clișee referitoare la unii dintre marii noștri scriitori ca de pildă „luceafărul poeziei

românești”, „Ceahlăul prozei românești”, „poetul țărănimii”, „poetul pătimirii noastre”, acesta din urmă fiind cel pe care îl evocăm acum la 125 de ani de la naștere. Astăzi știe, sau ar trebui să știe și un elev de liceu, că Octavian Goga înseamnă mult mai mult decât atât în cultura română, acea sintagmă restrictivă făcând trimitere cu precădere la satul, dar și la ținutul transilvan dintr-un anume moment istoric, nu numai o parte a poeziei din volumele de poezii „Ne cheamă pământul”, „Cântece fără țară”, dar și publicistica sa, adunată după unire în volumul „Mustul care fierbe”, ilustrându-l...”

DOINA POPA, director al Bibliotecii Județene „Octavian Goga” Cluj, în dialog cu Cornel Udrea:

Cornel Udrea: *De ce sărbătorim 125 de ani de la nașterea lui Goga în luna martie?*

Doina Popa: *Cred că în anul acesta luna martie este cea mai potrivită pentru sărbătorirea lui Octavian Goga din două motive: odată pentru că ziua de 20 martie 1881, după calendarul pe stil vechi, reprezintă ziua de naștere a poetului, și în al doilea rând ziua de 21 martie 1906 este ziua în care a primit, la vârsta aceea tânără, Premiul Academiei Române pentru primul volum de poezii din anul 1905. Sunt două evenimente care ne îndreptățesc opțiunea pentru luna martie.*

Cornel Udrea: *Relația lui Goga cu biblioteca.*

Doina Popa: *Poate pentru spectatori și ascultători ipostaza lui Goga în calitate de bibliotecar este mai puțin cunoscută, a fost un om de bibliotecă, nu numai pentru studiu, ci și ca angajat, în perioada studenției la Budapesta, între anii 1901 și 1902, când funcționa acolo Societatea literară „Petru Maior” a studenților români, domnia sa a ocupat vremelnice și postul de bibliotecar. De fapt acestei societăți i-a dăruit și primul volum de versuri. Dar prin prietenia cu unii din bibliologii de seamă ai României, e vorba de Ion Bianu, se leagă din nou de bibliotecă. Ion Bianu, marele nostru bibliolog, a creat o adevărată școală, școala de biblioteconomie a Academiei Române. El este cel care împreună cu Ilarie Chendi l-a sfătuit pe Goga să trimită volumul său lui Titu Maiorescu, un sfat care i-a prins foarte bine, deoarece Maiorescu a propus în prima sesiune a Academiei volumul său pentru premiu.*

Cornel Udrea: *Există o grijă necesară, frumoasă și emoționantă a Bibliotecii Județene „Octavian Goga” pentru păstrarea memoriei efective și afective, dar și pentru păstrarea unor documente mai lesne de accesat în zilele noastre. Eu mă refer la o nouă apariție bibliografică: „Contribuții la o bibliografie Octavian Goga, 1965-2004”. Am să vă rog să invitați lângă dumneavoastră un specialist pentru a ne da detalii.*

Doina Popa: *Pentru prezentarea acestei lucrări îl invit pe domnul profesor Stelian Mândruț. Dânsul nu numai din această postură, dar și din aceea de coleg și cercetător, poate să se refere foarte avizat la ce înseamnă o bibliografie realizată pentru o perioadă lungă de timp 1965-2004. Contribuția noastră este că am reușit să strângem între copertile acestei cărți și să semnalăm o bună parte din documentele apărute, scrise de și despre Octavian Goga. Lucrarea a fost realizată la Serviciul de Informare și Documentare al bibliotecii noastre, alcătuitor colegul Ioan Bob.*

STELIAN MÂNDRUȚ, profesor universitar doctor:

Aș dori să ofer un preambul drept adagio la ceea ce doamna directoare a bibliotecii a subliniat mai înainte. Cu ani în urmă, când luam calea Budapestei, pentru a păși pe urmele străluciților noștri înaintași, care s-au adăpat din știința și cultura universală la Universitatea din Budapesta, am avut fericita ocazie să descopăr o multitudine de acte legate de începuturile

studentești ale aceluilustru necunoscut, pe vremea aceea, Octavian Goga. Pentru ca apoi aceste acte să le coroborez cu lăsamântul Societății studentești „Petru Maior”, păstrat la biblioteca universitară, unde Octavian Goga alături de Lupaș, alături de alții, apărea, pentru un an de studii universitare, drept bibliotecar al Asociației.

[...] Să ne amintim întotdeauna de un Bianu sau un Ioachim Crăciun când vorbim de temeliile școlii biblioteconomice veridice românești.

[...] Chiar dacă o lucrare bibliografică poartă pe copertă însemnele a doi sau trei oameni, ea însumează de fapt contribuția de ani în șir, sudoarea și căutarea unui grup de cercetare, unui grup de specialiști, care din devoțiune pentru o idee, pentru un om, încearcă să ne lase nouă mărturie, în paginile prea multe sau prea puține, un demers de cercetare.

Doresc să subliniez faptul că bibliografia, biblioteca, oamenii numiți bibliografi trebuie repuși, readuși la nivelul de odinioară, la acei parametri pe care știința bibliologică universală o reprezintă peste tot, anume bibliotecarul, biblioteca reprezintă repere, reprezintă vituți ale unui lucru bine făcut.

O ilustrare semnificativă o constituie lucrarea de față care, sub obrocul Ioan Bob, este de fapt contribuția mai multor colegi bibliografi, care, cu o hărnicie de furnică, au strâns, au elaborat și au acoperit un tronson foarte interesant din punct de vedere istoric și istoriografic, vizând receptarea operei lui Goga în conștiința civică românească. De la un interval de pseudo-liberalizare de după 1965, până într-un alt răgaz numit de noi impropriu „de tranziție” 2004, fiind anul care consemnează final traiectul devenirii sau al remodelării, reinterpretării operei lui Goga în timp și spațiu pe anumite tronsoane istorice, cu anumite culpabilități, cu anumite atitudini. Prin cele trei structuri ale biobibliografiei, foarte bine gândite, colegii mei bibliografi au reușit să repună pe tapet meandrele unui om care a fost să zicem scos din uitare în 1965, într-un anumit context istoric, care a fost retrecut pe linie moartă atunci când în anumiți ani '80 exista un singur cult permis, iar semnificațiile unui Eminescu sau Goga păreau prea minore, pentru ca în anii noștri Goga să revină prin contribuția profesorului Bodea și prin alte contribuții clujene sau neclujene la adevărata statuie.

Rubrică realizată de
SORINA STANCA

Șef serviciu
Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj